

Kunnanhallitus	§ 112	18.02.2013
Kunnanvaltuusto	§ 41	25.02.2013

Lausunto kuntarakennelakiluonnoksesta

202/00.00/2012

Kunnanhallitus 18.02.2013 § 112

Valtiovarainministeriö on 22.11.2012 päivätyllä kirjeellään pyytänyt mm. Kontiolahden kunnalta lausuntoa kuntarakennelakiluonnoksesta. Lausuntoa on pyydetty lakiluonnoksesta yleisesti sekä erityisesti lausumaan seuraavista kysymyksistä:

- selvitysvelvollisuudesta, selvityisperusteista (ml. poikkeusperusteista) ja selvitysvelvollisuuden sisällöstä;
- esityksen sisältämistä määräajoista ja menettelyistä;
- valtioneuvoston toimivallasta päättää kuntajaon muuttamisesta;
- yhdistymisavustuksien ehdoista ja määrästä;
- sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien turvaamisesta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta koskevien linjausten mukaisesti

Lausunnot on pyydetty toimittamaan viimeistään 7.3.2013 sähköpostitse osoitteeseen valtiovarainministerio@vm.fi.

Kontiolahden kunnanhallitus on kokouksessaan 4.2.2013 nimennyt työryhmän valmistelemaan lausuntoa. Lisäksi asiaa on esitelty kunnanvaltuutetuille ennen valtuuston kokousta 28.1.2013.

Oheismateriaalina aikataulu, kuntarakennelaki, kuntauudistuksen muiden hankkeiden eteneminen ja esitys sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta koskeviksi linjauksiksi.

Lisätietoja: hallintojohtaja Riitta Himanka, puh. (013) 734 5201.

Va. kunnanjohtajan ehdotus:

Kunnanhallitus päättää ehdottaa kunnanvaltuustolle, että valtiovarainministeriölle annetaan liitteen mukainen lausunto kuntarakennelakiluonnoksesta.

Va. kunnanjohtajan muutettu ehdotus:

Kunnanhallitus päättää ehdottaa kunnanvaltuustolle, että valtiovarainministeriölle annetaan liitteen mukainen lausunto kuntarakennelakiluonnoksesta. Kohtaan työpaikkaomavaraisuus, työssäkäynti ja yhdyskuntarakenne neljännen kappaleen loppuun lisätään alla olevat lauseet:

Joensuun seudulla Kontiolahdella on teollisten työpaikkojen määrä kasvanut toiseksi eniten vuoden 2012 aikana. Lisäksi Kontiolahden kunnassa uusien yritysten nettolisäys on ollut vuonna 2012 Joensuun seudun toiseksi suurin.

Päätös:

Va. kunnanjohtajan muutettu ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus	§ 112	18.02.2013
Kunnanvaltuusto	§ 41	25.02.2013

Kunnanvaltuusto § 41

Päätös:
Ehdotus hyväksyttiin.

27.2.2013 nähtävänä olleesta pöytäkirjasta otteen oikeaksi todistaa

Kontiolahti 1.3.2013

Marita Eronen
toimistosihteeri

Yhteystiedot

Kontiolahden kunta
Keskuskatu 8
81100 KONTIOLAHTI
puh. (013) 7341
faksi (013) 734 5328
etunimi.sukunimi@kontiolahti.fi
www.kontiolahti.fi

Liitteet

Lausunto kuntarakennelakiluonnoksesta

Jakelu

Valtiovarainministeriö

Kunnanhallitus	§ 112	18.02.2013
Kunnanvaltuusto	§ 41	25.02.2013

MUUTOKSENHAKUKIELTO/Kunnallisasiat

Valituskiellon peruste Kuntalaki 91 §

Päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

**KONTIOLAHDEN
KUNTA**

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
valtiovarainministerio@vm.fi

LAUSUNTO

1. LAUSUNNON ANTAJA

Kontiolahden kunta
Kunnanvaltuusto
Keskuskatu 8
81100 Kontiolahti

Sähköposti: kirjaamo@kontiolahti.fi

2. LAUSUNTO KUNTARAKENNELAKILUONNOKSESTA

Kontiolahden kunta antaa valtiovarainministeriölle kuntarakennelakiluonnoksesta VM 162:00/2011 22.11.2012 seuraavan lausunnon:

Lakiluonnoksesta yleisesti:

Kuntajaon kehittämisen tavoitteita ja kuntajaon muuttamisen edellytyksiä koskevia kuntajakolain säännöksiä täydennettäisiin luonnoksen mukaan vastaamaan paremmin kuntarakenneuudistuksen tavoitteita. Säännökset asettaisivat uudistukselle reunaehdot ja yleiset edellytykset, joiden puitteissa uudistus toteutetaan ja uudet kunnat muodostetaan. Lain nimike muutettaisiin kuntajakolaista sen sisältöä paremmin kuvaavaksi kuntarakennelaiksi.

Kuntarakenneuudistuksen tavoitteina on:

- turvata laadukkaat ja yhdenvertaiset kunnalliset palvelut asiakaslähtöisesti koko maassa
- vahvoin peruskuntiin pohjautuva elinvoimainen kuntarakenne
- huolehtia siitä, että kunnat pystyisivät laajasti pääosin itse vastaamaan peruspalveluiden järjestämisestä, tuottamisesta ja kehittämisestä
- edistää kuntataloudeltaan vakaampien kuntien muodostumista.

Kontiolahden kunnan näkemyksen mukaan Suomen väestötiheys on noin 17,64 asukasta maapinta-alan neliökilometriä kohden, joten eurooppalaisessa ja pohjoismaisessakin vertailussa Suomi on keskimäärin varsin harvaan asuttu maa. Pohjois-Karjalan väestötiheys on vain hiukan yli 9, joten harva asutus aiheuttaa erityisiä haasteita laadukkaiden kunnallisten palveluiden järjestämiselle.

Suurkunnat eivät tuo mitään muutosta harvasta asutuksesta johtuvaan ongelmaan. Aiemman kehityksen valossa kuntaliitokset ovat vieneet kunnalliset palvelut yhä kauemmaksi kuntalaisista. Lisäksi erityisesti autottoman vanhusväestön palvelujen saatavuus on toteutuneissa kuntaliitoksissa entisestään heikentynyt. Kuntien väestörakenteeseen suurkunnat eivät tuo mitään parannusta, vaan palvelujen etäännyminen lisää eriarvoisuutta.

Taloudeltaan heikkojen kuntien yhdistäminen ei muuta niitä taloudeltaan vakaaksi suurkunnaksi, jollei samalla toteuteta mittavaa kuntien valtionosuuksien lisäystä, päätetä palvelujen uudelleen järjestämisvastuusta kuntien ja valtion välillä ja kuntatyöntekijöiden tehdä muutosta työsuhdeturvaan. Siten pelkkä kuntien rajojen hallinnollinen siirtäminen ei tuo mitään parannusta kuntien peruspalveluiden järjestämiseen tuottamiseen tai kehittämiseen.

Selvitysvelvollisuudesta, selvityspenusteista ja selvitysvelvollisuuden sisällöstä:

Lakiluonnoksen mukaan kunnan tulee yhdessä alueen muiden kuntien kanssa selvittää yhdistymistä, mikäli yksikin kolmesta selvityspenusteesta osoittaa selvityspenustetta.

Selvityspenusteet ovat:

1.) Palveluiden edellyttämä väestöpohja

Kunnan, jossa on alle 20 000 asukasta, tulee yhdessä muiden kuntien kanssa selvittää yhdistymistä alueella, jossa on palveluiden järjestämisen, rahoittamisen ja kehittämisen kannalta riittävä väestöpohja ja kyky riittävään palvelutuotantoon.

Selvitysalueella tulisi olla erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon oman palvelutuotannon, matalan kynnyksen palvelujen ja lähipalvelujen kannalta riittävä väestöpohja.

Perusopetuksessa alle yksivuotiaiden ikäluokan tulisi olla vähintään 50 lasta.

Kontiolahden kunta katsoo, että selvityspohjana edellytetty 20 000 asukkaan väestöpohja ei perustu mihinkään vahvistettuun tutkimustietoon, vaan on tullut esille vuosikautia kestäneen kuntarakennepohjien yhteydessä. Useat tutkimukset tukevat sitä näkemystä, että alle 20 000 asukkaan kunnat pystyvät tuottamaan palvelut yksikkökustannuksiltaan varsin taloudellisesti. Yleisenä ongelmana on, että kuntapalveluiden tuottavuus on laskenut 2000-luvulla, vaikka kuntien lukumäärä on samanaikaisesti vähentynyt yli sadalla kunnalla.

Kontiolahti muodostaa tällä hetkellä yhdessä Joensuun kaupungin kanssa sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminta-alueen, jonka väestöpohja on n. 87 000 asukasta. Täältä osin riittävä väestöpohja sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tuottamiselle toteutuu nykyisellään.

Lisäksi Kontiolahdella syntyy n. 200 lasta vuosittain (v. 2011, 210 lasta) ja kuolleisuus on n. 90 henkilöä vuosittain. Lakiluonnoksen edellyttämä laadukkaan ja yhdenvertaisen perusopetuksen järjestämisen 50 oppilaan raja ylitetään Kontiolahdessa nelinkertaisesti.

2.) Työpaikkaomavaraisuus, työssäkäynti ja yhdyskuntarakenne

Työssäkäynti ja yhdyskuntarakenne kuvaavat ehdotuksen mukaan arjen näkökulmasta alueita, joissa kuntarajojen merkitys on vähäinen ja kuntien keskinäinen riippuvuus korostuu. Työssäkäynti- ja yhdyskuntarakennepohjat osoittaisivat lisäksi selvityssuunnan.

Työpaikkaomavaraisuusperuste täytyisi, jos kunnan työpaikkaomavaraisuus on alle 80 %. Työssäkäyntiperuste täytyisi, jos kunnasta pendelöinti työssäkäyntialueen keskusta on vähintään 25 %.

Yhdyskuntarakennetarkastelu perustuisi Suomen ympäristökeskuksen taajamaluokitteluun. Yhdyskuntarakennepohja täytyisi, jos alueen yhdyskuntarakenne muodostuu useamman kunnan alueelle ulottuvasta keskustaajamasta. Lisäksi peruste täytyisi, jos keskustaajamaan kytkeytyvä lähitaajama ylittää kunnan rajan tai keskustaajaman kasvupaine muutoin kohdistuu merkittävästi toisen kunnan alueella olevaan lähitaajamaan.

Kontiolahden kunta katsoo, että kehyskuntien työpaikkaomavaraisuus on luonnollisesti keskuskaupunkeja heikompi, koska kaikki valtion ja julkisyhteisöjen virastot sijaitsevat niissä ja keskittävä kehitys jatkuu, esim. KELA, Työvoimaviranomaiset, Verotoimistot jne. Samanaikaisesti valtiovalta hallinnollisilla päätöksillä lakkauttaa valtion työpaikkoja kehyskunnista esim. varuskunnat, vastaanottokeskukset ja sijoittaa korvaavat työpaikat

keskuskaupunkiin. Näin on käynyt esim. Kontiolahdella, jossa Pohjois-Karjalan Prikaatin ja Vastaanottokeskusten lakkautus heikentää kerrannaisvaikutuksineen työpaikkaomavaraisuutta n. 400 työpaikkaa ja seutukunnalle korvaukseksi tuleva Puolustusvoimien Palvelukeskus sijoitetaan Joensuuhun. Joensuun seudulla Kontiolahdella on teollisten työpaikkojen määrä kasvanut toiseksi eniten vuoden 2012 aikana. Lisäksi Kontiolahden kunnassa uusien yritysten nettolisäys on ollut vuonna 2012 Joensuun seudun toiseksi suurin.

Joensuun seudulla on yhteisesti hyväksytty osayleiskaava, joka ohjaa maankäyttöä erityisesti asumisen, liikenteen ja rakentamisen osalta.

3.) Kunnan taloudellinen tilanne

Taloudellisen tilanteen perusteella tarve selvittää kuntien yhdistymistä olisi erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevilla kunnilla (kriisikunnat).

Kriisikunnan kriteerinä on, jos kunnan rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat tunnusluvut alittavat asetuksessa määritellyt raja-arvot kahtena vuotena peräkkäin.

Lisäksi edellytys täytyisi niissä kunnissa, joissa talous on kriisiytymässä ja tunnusluvut lähestyvät em. valtioneuvoston asetuksen mukaisia raja-arvoja (tässä tapauksessa arvioinnissa otettaisiin huomioon asetuksen raja-arvot kolmena vuonna peräkkäin).

Selvitystarvetta osoittaa, jos kunnan taloudessa alittuu neljä kuudesta tunnuslukujen mukaisesta raja-arvosta tai taseen kertynyttä alijäämää on vähintään 500 euroa asukasta kohti viimeisessä tilinpäätöksessä sekä alijäämää toiseksi ja kolmanneksi viimeisessä tilinpäätöksessä.

Kontiolahden kunta katsoo, että on perusteltua, että kuntien taloudellista tilannetta tarkkaillaan tietyillä perusteilla, mikäli kunta ei pysty tuottamaan asukkailleen riittäviä palveluita. Huomioon tulee ottaa myös syyt, jotka ovat vaikuttaneet talouden heikkenemiseen. Huomiota tulisi kiinnittää myös kunnan velkaantumisen syihin (kasvu- ja taantuva kunta) ja velanmaksukykyyn tulevaisuudessa.

KONTIOLAHDEN KUNTA

Kuntien taloudelliseen tilanteeseen ovat viime vuosina vaikuttaneet maailman ja erityisesti euroalueen talouskriisi. Kasvanut työttömyys samanaikaisesti toteutettujen valtionosuusleikkausten kanssa on heikentänyt kuntien taloutta. Valtion edellyttämät kuntapalveluiden lisäykset ilman täysimittaista rahoitusta ovat myös heikentäneet kuntien taloutta. Väestön ikärakenteen muutos heikentää tulevana vuosina merkittävästi kuntien toimintakatetta, koska ikääntymisen kustannus on v.2025 arvioitu olevan 1.8 mrd. € suurempi kuin v. 2010 (VATT).

Myös kuntatyön tuottavuuden lasku on heikentänyt kuntien taloutta koko 2000-luvun.

Kontiolahden kunnan talouteen merkittävän uhkan tuo valtiovallan toteuttamat valtion työpaikkojen supistukset (varuskunta, 2 vastaanottokeskusta), joita yksityissektorilla tapahtuva työpaikkojen lisäys ei täysin voi korvata. Työ- ja elinkeinoministeriön rahoitusta uusien työpaikkojen luomiseksi tulisi vahvistaa nykyisestäään ja rakennemuutosalueille tulisi kohdistaa erityisiä tukitoimia korvaavien työpaikkojen luomiseksi (esim. Kontiorannan lakkautettu varuskunta-alue). Valtion tulisi leikkauksia suunnitellessaan tarkastella myös leikkausten kokonaisvaikutuksia alueella.

Selvityksen tulee aina vähintään sisältää suunnitelma hallinnon ja palveluiden järjestämisestä sekä palveluiden tuottamisesta selvitysalueella, selvitys yhdistymisen vaikutuksista kuntien yhteistoimintaan, selvitys talouden tilanteesta, arvio asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien sekä lähidemokratian toteutumisesta sekä yksityiskohtainen arvio kuntien yhdistymisen eduista ja haitoista.

Kontiolahden kunta pitää välttämättömänä, että muutosalueiden asukkaiden mielipidettä kuullaan.

Suomen alueiden erilaisuuden huomioon ottamiseksi laissa säädettäisiin myös mahdollisuudesta poiketa perusteiden osoittamasta selvitysalueesta. Poikkeamisen edellytyksiä arvioitaisiin suhteessa alueen kokonaisuuteen ja toisaalta kunnan itsenäisiin edellytyksiin järjestää palveluja asukkailleen. Yhtenä perusteena olisi erityisen harvan asutuksen vuoksi toiminnallisen kokonaisuuden muodostaminen.

Kontiolahden kunta katsoo, että kielilain ehdottamia muutoksia ei tulisi hyväksyä.

Esityksen sisältämistä määräajoista ja menettelyistä:

Lakiluonnoksen mukaan:

- kunnat tekevät yhdistymisselvitykset ja niihin perustuvat yhdistymisesitykset 1.4.2014 mennessä
- kunnilla velvollisuus ilmoittaa valtiovarainministeriölle 30.11.2013 mennessä, minkä kunnan tai kuntien kanssa se selvittää laissa edellytetysti kuntien yhdistymistä
- jos kunta katsoo tarkoituksenmukaiseksi tehdä selvityksen muulla kuin selvityspereusteiden osoittamalla alueella, sen tulisi hakea valtiovarainministeriöltä poikkeusta selvitysalueesta työssäkäynti- ja yhdyskuntarakenneperusteen osoittamasta selvitysalueesta voitaisiin poiketa ainoastaan ministeriön määräämän erityisen kuntajakoselvityksen perusteella
- valtiovarainministeriö voisi tarvittaessa määrätä erityisen kuntajakoselvityksen toimittamisesta, jos kunta ei ole 1.4.2014 mennessä tehnyt kuntien yhdistymisesitystä kuntarakennelain edellytykset täyttävän uuden kunnan muodostamisesta

Kontiolahden kunta katsoo, että kuntien ilmoituksille selvitysalueista on varattu riittävä määräaika. Yhdistymisselvitysten ja yhdistymisesityksen tekemiselle tulisi varata riittävä aika, vähintään vuoden 2014 loppuun saakka. Kontiolahden kunnalla ei ole huomautettavaa menettelyistä.

Valtioneuvoston toimivallasta päättää kuntajaon muuttamisesta:

Esityksessä ei laajennettaisi valtioneuvoston toimivaltaa päättää yleisesti kuntien yhdistymisestä kuntien valtuustojen sitä vastustaessa. Päätöksenteko kuntien yhdistymisestä perustuisi pääsääntöisesti kuntien yhteiseen esitykseen. Ainoa poikkeus on erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyyn kytketty valtioneuvoston toimivalta päättää kuntien yhdistymisestä.

Valtioneuvostolle tulisi toimivalta tarvittaessa ryhtyä toimenpiteisiin, jos kunnan kyky peruspalveluiden järjestämiseen on vaarantunut, eivätkä kuntalaiset saa tarvitsemiaan palveluja. Muutoksen valmistelemiseksi edellytettäisiin toimitettavaksi erityinen kuntajakoselvitys, johon osallistuisi erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan lisäksi alueen muita kuntia. Valtioneuvoston päätöksenteko olisi mahdollista ilman kuntien valtuustojen yhteistä esitystä kuntien yhdistymisestä. Näissä tilanteissa kunnille tulisi muutoksenhakuoikeus valtioneuvoston kuntajaon muutosta koskevasta päätöksestä.

Kontiolahden kunta pitää hyvänä, että lakiluonnosesityksessä ei laajenneta valtioneuvoston toimivaltaa päättää yleisesti kuntien yhdistymisestä valtuustojen sitä vastustaessa. Päätöksenteon kuntien yhdistymisestä tulee perustua pääsääntöisesti kuntien yhteiseen esitykseen.

Yhdistymisavustuksien ehdoista ja määrästä:

Lakiluonnoksen mukaan kuntien yhdistymiselle voidaan myöntää taloudellista tukea.

Kunnalle voidaan myöntää avustusta yhdistymiselvityksen tekoon. Ministeriön määräämän erityisen kuntajakoselvityksen kustannukset maksetaan valtion varoista.

Kuntien yhdistyessä syntyvälle uudelle kunnalle maksetaan yhdistymisavustusta eräin lakiluonnoksessa määrätyn ehdoin. Lisäksi edellytyksenä on, että kuntien yhdistyminen tulee voimaan viimeistään vuonna 2017 ja kunnat ovat tehneet 6 §:ssä tarkoitetun yhdistymisesityksen 1 päivään huhtikuuta 2014 mennessä. Lisäksi jos vuosina 2014 - 2017 voimaan tulevan kuntien yhdistyminen vähentää uuden kunnan valtionosuuksia verrattuna yhdistyvien kuntien yhteenlaskettuihin valtionosuuksiin, ministeriö myöntää uudelle kunnalle vähennyksen johdosta yhdistymisen voimaantulovuotena ja sitä seuraavina vuosina vuoden 2019 loppuun saakka valtionosuuksien vähenemisen korvausta. Korvauksen saamisen edellytyksenä on, että kunnat ovat tehneet 6 §:ssä tarkoitetun yhdistymisesityksen 1 päivään huhtikuuta 2014 mennessä. Korvaus kestäisi yhdistymisen voimaantulovuodesta riippuen 3-6 vuotta ja kannustaisi siten osaltaan yhdistymisen mahdollisimman nopeaan toteuttamiseen.

Yhdistymisavustukset olisivat tasoltaan vastaavia kuin vuoden 2013 alussa. Tuen suuruus olisi nykyistä enemmän kytköksissä yhdistyvien kuntien lukumäärään ja uuden kunnan asukasmäärään. Yhdistymisavustus olisi kuntien yhdistymistä kohden 3-10 miljoonaa euroa. Enimmäismäärä yhdistymisavustusta maksettaisiin kuntien yhdistymisiin, joissa on osallisena yli 6 kuntaa ja joiden asukasmäärä on vähintään 80 000 asukasta.

Yhdistymisavustuksen lisäosaa maksettaisiin muutoksessa, jossa on mukana taloudellista tilannetta koskevan selvityspuoleen mukainen kunta tai kuntia. Lisäosa olisi 150 euroa talousperusteen täyttävän kunnan asukasta kohden ja enintään miljoona euroa yhdistymistä kohden.

Yhdistymisavustusten mahdollisia kustannuksia kasvattavia vaikutuksia pyritään ehkäisemään ohjaamalla yhdistymisavustusten käyttöä. Yhdistymisavustukset tulisi käyttää välttämättömiin kuntien yhdistymisen kustannuksiin, uuden kunnan palvelujärjestelmän kehittämiseen ja palvelujen tuottavuuden parantamiseen tai uuden kunnan talouden vahvistamiseen. Kuntien tulisi päättää yhdistymissopimuksessa niistä periaatteista, joiden mukaan yhdistymisavustus käytetään. Yhdistymisavustusten käyttöä valvottaisiin osana kunnan talouden ja hallinnon tarkastamista.

Huomattava myös lakiluonnoksen 59 §:n määräys, jolla mahdollistuu kunnan peruspalveluiden valtionosuudesta tehtävä vähennys, mikäli yhdistymisavustusten määrä ylittää jaksoilla 2012 – 2015 ja 2016 – 2019 kumpanakin yhteensä 200 miljoonaa euroa. Ylitystä vastaava osuus vähennettäisiin ylitystä vastaavalla osuudella ja vähennys olisi kaikissa kunnissa asukasta kohti yhtä suuri.

Kontiolahden kunta katsoo, että esitetyt avustukset eivät ole riittäviä ja valtionosuusmenetyksiä tulee korvata esitettyä pidemmän ajan.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien turvaamisesta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta koskevien linjausten mukaisesti:

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriryhmä on esittänyt uudistuksen lähtökohdaksi sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalveluiden vahvistamisen, siten että kuntalaiset saavat yhdenvertaiset, oikea-aikaiset ja kustannustehokkaat palvelut sekä turvaamaan sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön riittävyyden että mahdollisuuden investoida palvelutuotannon vaatimaan infrastruktuuriin. Hallitusohjelman tavoitteeksi on asetettu kaksiportainen järjestelmä, jossa on uusi laaja perustaso jota tukee erityisvastautus. Palvelurakennemuutoksen peruslinjaukseksi on esitetty että sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämis- ja rahoitusvastuu jää kunnille.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiseen ja rahoittamiseen kykenevän vahvan kunnan vaihtoehtona voidaan tarvittaessa antaa mahdollisuus poikkeusmenettelyyn, jossa kunnat yhdessä voivat muodostaa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämis- ja rahoitusvastuuseen kykeneviä väestöpohjaltaan riittävän suuria sosiaali- ja terveydenhuoltoalueita.

Työryhmän uudistuksen palvelutavoitteena on myös parantaa väestön yhdenvertaisuutta pääsyä oikea-aikaisiin ja tarpeenmukaisiin palveluihin kuin myös vahvistaa palvelu- ja hoitopolkujen toimivuutta sekä vähentää näin tarpeetonta päällekkäisyyttä. Ministeriryhmä esittää myös eri hallintoalojen välisten raja-aitojen purkamista. Uudistuksen tavoitteena on, että kunnat tai sote-alueet pystyisivät laajasti ja pääosin itse vastaamaan sosiaali- ja terveystieteiden palveluiden järjestämisestä, tuottamisesta sekä tuloksellisesta kehittämistyöstä.

Palvelurakennemuutoksella vahvistetaan myös julkisen sektorin työnantajan vetovoimaisuutta ja parannetaan henkilöstön saatavuutta, osaamista, jaksamista sekä täydennyskoulutusmahdollisuutta että sijaisjärjestelyä.

Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon integraation lisäksi uudistuksella vahvistetaan myös sosiaali- ja terveystieteiden palveluiden integraatioita. Tämän uudistuksen tavoitteena on vahvistaa perusterveydenhuollon vahvistumista.

KONTIOLAHDEN KUNTA

Kontiolahden kunta on järjestänyt sosiaali- ja terveydenhuollonpalvelut väestölleen 1.1.2013 alkaen yhteistyössä yhteistoiminta-alueena Joensuun kaupungin kanssa (kunnanvaltuuston päätös 29.8.2011 § 64). Yhteistoiminta-alueelle palvelut tuottaa Joensuun kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunta. Kontiolahden kunnan sosiaali- ja terveystalouden järjestäminen, rahoittaminen ja niiden kehittämisen kannalta on tällä menettelyllä saatu riittävä väestöpohja sekä mahdollisuus ja kyky tuottaa riittävä oma sosiaali- ja terveydenhuollonpalvelut alueen väestölle.

Kontiolahden kunta esittää lausunnossaan, että Kontiolahden kunta täyttää tällä hetkellä kaikki ministerityöryhmän esittämät tavoitteet ja ehdotukset sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista niiden järjestämisestä, kehittämisestä sekä henkilöstön saatavuuden turvaamisesta ja pystyy tällä menettelyllä ja toimintatavalla turvaamaan Kontiolahden alueen väestölle laadukkaat ja kustannustehokkaat palvelut.

Kontiolahden kunta esittää ja puoltaa, ajatusta siitä, että uudistuksessa vahvistettaisiin erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon integraatioita. Kontiolahden kunta näkee, että sillä on erityisen tärkeä merkitys perusterveydenhoidon vahvistumiselle ja sen kehittymiselle nykyistä laajemmin. Kuitenkin on huomioita se, että perusterveydenhuollon ja erityisvastuualueiden rooli ja tehtävien on tarkennettava ja että kuntien asema palvelujen järjestäjänä säilyy ja näin toteutuu vahva kunnallinen ohjaus. Tavoitteena olevan perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon tuottaminen ja järjestäminen samassa organisaatiossa ei voi myöskään perustua pelkästään väestöpohja vaatimukseen, vaan siihen on otettava huomioon myös muita tekijöitä. Myös lähipalveluiden sekä rakenteellinen että sisällöllinen kehittäminen on suotuisaa, mikä tukee mm. ihmisten yhdenvertaisuutta palveluiden saatavuudessa että kustannusten kasvun maltillisessa kasvussa.

Kontiolahden kunta esittää perusteluna sen, ettei vaativan ja laadukkaan erikoissairaanhoidon pirstaloituminen pienimpien osa-alueiden hoidettavaksi ole tuloksellista eikä mahdollistakaan. Erikoissairaanhoidon nykyisiä tuotantorakenteita tai erikoissairaanhoidon nykyisten sairaanhoitopiirien osatoimintojen siirtyminen erityisvastuualueiden hoidettavaksi, ei myöskään nähdä toimivana ja luotettavana kokonaisuutena.

Palvelurakennemuutoksella ei yksistään voi turvata koko ajan kasvavia terveydenhuollon kustannuksia, vaan on kiinnitettävä erityistä huomiota ja korostettava, että sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitusta käsiteltäisiin kokonaisuutena ja sitä koskeva uudistus toteutuisi mahdollisimman pian. Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden rahoituksen ohjaaminen perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välillä vaatii selkeää työnjaon, roolien ja rahoitusmallien ohjausta siten, että niillä saavutetaan tasapainoinen rahoitus.

Lausuntonaan Kontiolahden kunta esittää, että sosiaali- ja terveystalouden ministerityöryhmä ottaa edellä olevan huomioon kuntarakennelakiuudistuksessa.

**KONTIOLAHDEN
KUNTA**

Kontiolahdessa 25.2.2013

Kontiolahden kunta

Jari Willman

va. kunnanjohtaja

gsm. 0400 753 939

Riitta Himanka

hallintojohtaja

gsm. 050 4285075